

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет історії, політології та національної безпеки
Кафедра політології та публічного управління

СИЛАБУС

нормативної навчальної дисципліни

ЛОГІКА

Підготовки бакалавра

галузі знань - **29 Міжнародні відносини**

спеціальності - **292 Міжнародні економічні відносини**

освітньо-професійної програми - **Міжнародний бізнес**

Силабус навчальної дисципліни «Логіка» підготовки бакалаврів галузі знань - 29 «Міжнародні відносини», спеціальності - 292 «Міжнародні економічні відносини», освітньо-професійної програми «Міжнародний бізнес»

Розробники:

Семенов А. М., доцент кафедри політології та публічного управління, кандидат філософських наук, доцент

Гудзенко О. Г., доцент кафедри політології та публічного управління, кандидат філософських наук, доцент

Гарант ОПП «Міжнародний бізнес»

проф. А. О. Бояр

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри політології та публічного управління

протокол № 2 від 23 вересня 2022 р.

Завідувач кафедри:

проф. В. В. Бусленко

I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Для студентів денної форми навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	29 Міжнародні відносини	Нормативна
Кількість годин/кредитів 120/4	292 Міжнародні економічні відносини	Рік навчання 3
ІНДЗ: немає	Міжнародний бізнес	Семестр 6
Мова навчання українська, англійська	Бакалавр	Лекції 26 год.
		Практичні (семінарські) 16 год.
		Консультації 8 год.
		Самостійна робота 70 год.
		Форма контролю: екзамен

II. Інформація про викладача

ПІБ: Семенов Андрій Миколайович

Науковий ступінь: кандидат філософських наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри політології та публічного управління

Тел.: 0509209091

E-mail : andriysemenov@yahoo.com

Розклад занять: <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис дисципліни

Програма навчальної дисципліни «Логіка» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів. Програма містить два змістові модулі: 1) Вступ до логіки; 2) Традиційна логіка.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є засвоєння теоретичного матеріалу, усвідомлення основних положень логіки, правильне застосування отриманих теоретичних знань на практиці.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування вміння логічно мислити; надання систематизованих знань, конструктивних і критичних навичок мислення щодо конкретних практичних ситуацій.

Завдання дисципліни: ознайомити студентів і методично допомогти їм зрозуміти та засвоїти особливості логіки як науки про мислення, основні принципи і закони правильного мислення, зміст основних форм мислення - поняття, судження та умовиводів, їх форм та видів; загальні правила і вимоги доведення і спростування, які розкривають сутність логічної аргументації; основні методи та прийоми раціонального опрацювання інформації; логічні особливості ділового спілкування.

Вивчення дисципліни «Логіка» ґрунтується на міжпредметних зв'язках з філософією, історією, соціологією, психологією, педагогікою.

До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях, як провідні проблеми традиційної логіки, їх значення для професійної діяльності, основні історичні етапи розвитку логіки, пізнавально-евристична, інформаційна, світоглядна, пропедевтико-виховна,

нормативно-мислительна функції логіки; методи формування системи понять, категорій, закономірностей.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК 4. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 9. Уміння бути критичним та самокритичним.

ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Фахові компетентності (ФК):

ФК11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

ФК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					Форми контролю, бали *
	Усього	у тому числі				
		Лек.	(Сем.)	Конс.	Сам. роб.	
1	2	3	4	5	6	
Змістовий модуль 1. Вступ до логіки						
Тема 1. Вступ до дисципліни “Логіка”. Предмет і мова формальної логіки	8	2	2	1	8	ДС, 5
Тема 2. Історія логіки як науки	12	4	2	1	10	ДС, 5
Разом за змістовим модулем 1	20	6	4	2	18	-
Змістовий модуль 2. Традиційна логіка						
Тема 3. Поняття як форма логічного мислення	8	2	2	1	8	ДС, 5
Тема 4. Судження як форма логічного мислення	8	4	2	1	10	ДС, 5
Тема 5. Основні закони формальної логіки	10	4	2	1	10	ДС, 5
Тема 6. Умовивід як форма і засіб формування думки і знання	14	4	2	1	8	ДС, 5
Тема 7. Доведення		4	2	1	8	ДС, 5
Тема 8. Значення логіки		2	2	1	8	ДС, 5
Разом за модулем 2	40	20	12	6	52	-

Види підсумкових робіт	-					-
Всього годин, балів	120	26	16	8	70	-

* ДС – Дискусія

Завдання для самостійного опрацювання

МОДУЛЬ 1. Вступ до логіки

1. Пізнання як мисленнєвий процес.
2. Мислення як предмет вивчення логіки.
3. Логіка як наука про форми і закони мислення.
4. Поняття про логічну форму.
5. Поняття про логічний закон.
6. Проблема істинності та формальної правильності (міркувань) мислення.
7. Основні історичні етапи розвитку логіки.
8. Дві концепції виникнення логіки в контексті культури.
9. Логіка на порозі третього тисячоліття.
10. Векторність розвитку ціннісного потенціалу логіки як науки в період постмодерну.

МОДУЛЬ 2. Традиційна логіка

1. Мислення і мова. Мова як знакова інформаційна система .
2. Логічний аналіз мови – спосіб виявлення логічних форм і законів.
3. Поняття про мову логіки висловлень. Поняття про мову логіки предикатів.
4. Роль штучних мов логіки у з'ясуванні структури думки.
5. Пропозиційна функція.
6. Судження і речення.
7. Роль питання у пізнанні.
8. Значення судження як форми мислення.
9. „Логічний квадрат”.
10. Логічні засоби перевірки коректності доведення і спростування.
11. Формули, що репрезентують структуру завжди істинних думок.
12. Основні закони логіки як формули істинних думок.
13. Закони логіки висловлень.
14. Закони логіки предикатів.
15. Методологічна роль законів логіки.
16. Основні правила і закони виводів логіки висловлень. Правила термінів.
17. Фігури простого категоричного силлогізму. Правила фігур силлогізму.
18. Модуси силлогізму.
19. Скорочений силлогізм. Складні скорочені силлогізми.
20. Аналогія як вид умовиводу та її види.
21. Логічні засади аргументації.
22. Логіко-методологічний потенціал наукових проблем.
23. Роль логіки в розвитку систематизації та обґрунтуванні наукового знання.

IV. Політика оцінювання

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в наукових заходах тощо) навчання може відбуватись в цей період в онлайн формі за погодженням із викладачем та деканом факультету.

Політика щодо академічної доброчесності: згідно з Кодексом академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки (<http://surl.li/aagxg>).

Політика щодо дедлайнів та перекладання:

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання тем семінарських занять або виконання завдань для поточного контролю /модульного контролю відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Також здобувач освіти має право на визнання результатів навчання, отриманих у **формальній, неформальній та/або інформальній освіті** (<https://cutt.ly/9wPgvTK1>).

V. Підсумковий контроль

Семестровий екзамен – це форма підсумкового контролю засвоєння здобувачем освіти теоретичного матеріалу та практичних вмінь і навичок з окремого освітнього компонента (навчальної дисципліни) за семестр.

Загальна сума балів за курс становить 100, включаючи:

- 40 балів за участь в дискусіях (семінари);
- 60 балів – модульний контроль /іспит.

Необхідний мінімум для завершення курсу – 60 балів, що формується як сума балів за поточне оцінювання (до 40 балів) і підсумкове оцінювання /оцінювання за модульний контроль (до 60 балів).

Якщо студент набрав менше 75 балів, або ж бажає покращити свій рейтинг, складання екзамену є обов'язковим та здійснюється під час екзаменаційної сесії відповідно до затвердженого розкладу. У такому випадку підсумковий модульний контроль не враховується, а результати екзамену оцінюються за шкалою від 0 до 60 балів.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Бандурка О. О., Гвоздік О. І., Кравець В. М. Логіка для правознавців: навч. посіб. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2016. 144 с.
2. Бандурка О. М., Тягло О. В. Юридична логіка: підручник. Харків: Золота миля, 2011. 224 с.
3. Гнатюк Я. С. Лекції з історії логіки. Івано-Франківськ: Видавець І. Я. Третяк, 2009. 148 с.
4. Гудзенко-Александрук О.Г. Логіка. Тестові завдання для студентів денної форми навчання/ О.Г.Гудзенко-Александрук// Луцьк: ПП Іванюк В.П., 2013. – 23 с.// <https://core.ac.uk/download/pdf/153579613.pdf>

5. Гудзенко О.Г. Електронний освітній ресурс: «Логіка: дистанційний курс навчальної дисципліни» (рекомендовано до використання у навчальному процесі (Витяг із протоколу № 7 засідання науково-методичної ради Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки від 22 червня 2020 року)// <http://194.44.187.60/moodle/course/view.php?id=768>
  6. Гудзенко О.Г., Поляков В.Г. Тестові завдання для здійснення підсумкового контролю знань студентів у формі комп'ютерного тестування з дисципліни «Логіка» // <http://cit.eunu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/TEST18-005.pdf>
  7. Гудзенко О.Г., Поляков В.Г. Програма навчальної дисципліни «Логіка» підготовки бакалавра, галузі знань 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону, спеціальності 251 Державна безпека, за освітньої програмою «Державна безпека». Луцьк, 2019. – 33 с.
  8. Гудзенко-Александрук О.Г. Логіка та філософія у вищому навчальному закладі як невід'ємні елементи гуманітаризації вищої освіти: методологічний та світоглядний аспекти/ О.Гудзенко// Національна освіта в стратегіях соціокультурного вибору: теорія, методологія, практика : матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю, 20 травня 2020 року. Луцьк: Луцький педагогічний коледж, 2020. – С.81-82.
  9. Логіка та критичне мислення як засоби формування логічної культури й невід'ємні елементи гуманітаризації вищої освіти// Актуальні проблеми розвитку суспільства: історична спадщина, реалії та виклики ХХІ ст. / XIII читання пам'яті В.Липинського : матеріали доп. учасників VIII Міжнар. наук.-практич. конф. (17 квітня 2010). – Луцьк: Волинська обласна друкарня, 2010.– С. 145-150.
  10. Дуцяк І. З. Логіка: підручник. Київ: Знання, 2010. 406 с.
  11. Жеребкін В. Є. Логіка : підручник. Київ : Знання, 2004. 255 с.
  12. Карамішева Н. В. Логіка (теоретична і прикладна): навч. посіб. Київ: Знання, 2011. 455 с.
  13. Карамішева Н. В. Логіка і правознавство (теоретичні питання і практичні завдання): навчальний посібник для студентів-юристів. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2012. 120 с.
  14. Логіка : підручник / В. Д. Титов, С. Д. Цалін, О. П. Невельська-Гордєєва [та ін.]; за заг. ред. В. Д. Титова. – Харків : Право, 2006. – 207 с.
  15. Ряшко В. І. Логіка: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 328 с.
  16. Синиця А. С. Логіка : навч. посіб. / А. С. Синиця. Львів : ЛДУФК, 2012. 234 с.
  17. Синиця А. С. Методи перевірки правильності виведення висновку із засновків у теорії силогістики. Вісник Львівського університету. 2007. Вип. 10. С. 110–127.
  18. Тофтул М. Г. Логіка: навч. посіб. для юристів (короткий виклад). – Житомир: Житомирська облдрукарня, 2007. 222 с.
  19. Хоменко І. В. Логіка: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 335 с.
  20. Хоменко І. В. Логіка: практикум: навч. посіб. – Київ: Юрінком Інтер, 2002. 237 с.
  21. Щербина О. Ю. Логіка для юристів : курс лекцій. Київ: Юридична думка, 2007. 264 с.
- Інтернет-джерела:
1. Загадки для кмітливих. URL: <http://zagadki.org.ua/>.
  2. Логіка. Навчальні матеріали онлайн. URL: <https://pidruchniki.com>.
  3. Український логічний портал. URL: <http://logic.net.ua>.
  4. Riddles with Answers. URL: <https://riddles.tips/>.
  5. Stanford Encyclopedia of Philosophy. URL: <http://plato.stanford.edu/>